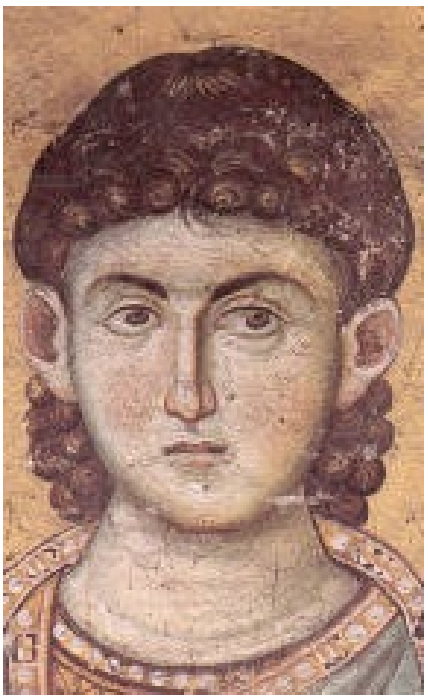
12.09.2015 г. / 10:43:41

Вяра

20.10 по еретическия, †07 октомври по църковния календар - Свв. мъченици Юлиан презвитер и Кесарий дякон . Свв. мъченици Сергий и Вакх от Рим. Св. мъченик Полихроний презвитер

Страдание на светите мъченици Сергий и Вакх († ок. 290-303 гг.)

Свети мъченик Вакх. Фрагмент от стара стенопис в селището Карея на Света Гора-Атон

Светите мъченици Сергий и Вакх били римляни по произход. Те били знатни сановници и се нареждали сред най-видните велможи при двора на император Максимиан. Царят много ги обичал и уважавал заради благоразумните им съвети в съвещанията по държавните въпроси, заради тяхната

храброст в боевете и вярност в служението. И рядко някой можел да измоли нещо от императора по друг начин, освен чрез посредничеството на тези най-верни негови съветници; понеже към никой друг императорът не бил така благосклонен, както към тях двамата. Но Сергий и Вакх търсели милост не толкова пред земния, колкото пред Небесния Цар, защото вярвали в нашия Господ Иисус Христос, стараели се да Му угодят със своя живот и усърдно Му служели. Поради страх от царя те временно криели вярата си в Христа, тъй като Максимиан се отнасял с извънмерна ненавист и неукротима ярост към християните. Но светлината на Христовата вяра в тях не останала скрита задълго и скоро тя станала явна за всички.

Неколцина, които завиждали на тяхното високо положение и на любовта на царя към тях, като желаели да им навлекат неговата ненавист и гняв, му донесли, че те са християни и че отказват да се покланят на идолите. Максимиан не искал да повярва, че хората, които се ползвали с толкова голямо негово благоразположение, не са единодушни с него в почитането на боговете. Той се смущавал да ги попита или да ги изобличи, понеже все още не бил твърдо убеден в това. Но решил да ги изпита по следния начин.

Веднъж той устроил празненство в чест на своите богове и се отправил с цялото си царско великолепие, заедно с всички свои князе и сановници, войници и слуги, в храма на главния бог Зевс, за да му принесе тържествено жертва. По време на това той внимателно наблюдавал, дали неговите любими велможи ще влязат заедно с него в идолския храм. Но когато царят влязъл в храма, Христовите раби останали вън и не отишли с него в мерзкото капище. Те се оттеглили настрана и се молели на истинския Бог, умолявайки Го да просвети слепотата на омрачените очи на нечестивия народ и да прослави чрез тях Своето пресвято име. А царят, като

забелязал, че те не влезли заедно с него, за да вземат участие в принасянето на жертвите, изпратил слугите си да ги заловят и насила да ги доведат в храма.

Когато довели светиите в това богопротивно сборище, Максимиан им заповядал заедно с него да се поклонят на идолите, да им принесат жертва и да вкусят от идоложертвената храна.

Но Сергий и Вакх не пожелали да изпълнят царската заповед.

- Ние почитаме Бога - казвали те, - Който е на небесата! Бог, Който не е лъжлив и безчувствен, както са безчувствени вашите идоли, а е истинен и жив. Той държи в Своята власт целия свят и на Него Единия се покланяме!

После те започнали да изобличават царя заради неговото зловерие и за това, че въздавал честта, подобаваща на Единия Бог, на слепите, глухи и неми идоли.

Тогава царят се разгневил и заповядал да свалят от тях всички отличия на високия им сан: воинските пояси, златните гривни и пръстени и всичките одежди. А после, за да ги посрами, наредил да ги облекат в женски долни дрехи и да им окачат железни обръчи на шиите. В този вид започнали да развеждат светиите из града, за да бъдат поругавани и осмивани от целия народ заради вярата си в Единия истински Бог и заради презрението си към лъжливите езически богове, или по-добре да се каже - към самите бесове, на които тези Божии раби не пожелали да принесат жертви, защото вече били принесли себе си в жертва на Христа.

След като богопротивните жертвоприношения свършили, Максимиан се върнал в палата си и понеже се съжалил над Сергий и Вакх, тъй като много ги обичал, ги извикал при себе

си и им казал:

- Любими и верни мои приятели! Защо вие замислихте да обезчестите нашите богове и да опечалите своя цар, който винаги е бил толкова милостив и благосклонен към вас? Защо и върху себе си навлякохте такъв позор? Макар и много да ви обичам, аз не мога да допусна такова поругание над моите богове и трябва да ви предам на мъчения, дори и против желанието си. Затова ви моля, приятели мои, оставете този Тектонов Син, Когото евреите повесиха на кръст като злодей заедно със злодеите. И не се увличайте от християнските басни и чародейства. Обърнете се отново към нашите велики богове и ще получите още по-голяма чест и още по-голяма милост от мене. Ще се ползвате от моята любов и ще се наслаждавате заедно с мен на всички блага на моето царство.

Но Сергий и Вакх, които не желаели заради любовта на царя да отпаднат от Божията любов и заради временните блага да се лишат от вечните, не се подчинили на царя. Изпълнени с благодатта на Светия Дух, те убедително и дръзновено започнали да доказват на царя цялото безсилие на неговите лъжливи богове. Те смело изповядали пред него могъществото и Божеството на Иисуса Христа и го съветвали сам да познае тази небесна истина. Нечестивият цар, чието сърце било ожесточено, а разумът - заслепен, не приел добрия им съвет, а напротив - бил обзет от още по-силен гняв и ярост. Но тъй като ги обичал и не желаел сам да ги подложи на мъчения, ги изпратил при източния хегемон Антиох. Този човек бил жесток гонител и мъчител на християните. Хегемонския си сан той получил чрез ходатайството на Сергий и Вакх пред царя и след това бил изпратен на Изток. При този хегемон били изпратени светиите сега.

Царят мислел, че те ще се уплашат от неговата жестокост, слухът за която се носел из цялата империя. В същото време

се надявал, че те ще се срамуват да бъдат поставени под властта на този, който преди им бил като слуга. И така, поради тези две причини - страха и срама, царят смятал, че те ще се отрекат от Христа. Но дори и това да не станело, императорът във всеки случай предпочитал те да бъдат изтезавани в някоя далечна страна, отколкото пред неговите очи. Оковани във вериги, светиите били изведени от Рим. След като вървели цял ден, войниците, които ги съпровождали, спрели да пренощуват в една гостилница. Тук, в полунощ, когато войниците вече били дълбоко заспали, Сергий и Вакх застанали на молитва. Те се молели на Бога да им даде сили, за да претърпят мъжествено всички предстоящи страдания. По време на тяхната молитва им се явил ангел Господен, който ги озарил с небесна светлина и ги укрепил с думите:

- Дерзайте, Христови раби! И се въоръжете като добри воини срещу дявола! Защото вие скоро ще го победите.

След като изрекъл това, ангелът станал невидим.

А те се изпълнили с неизказана радост и възхвалили Господа, Който благоволил да посети Своите раби чрез това ангелско явяване.

Цялото време на своя дълъг път на Изток светиите прекарали в молитва и в псалмопения, въоръжавайки се по този начин с непобедими оръжия срещу невидимите духове на злобата. След като преминали през много градове и села, те накрая пристигнали в източния град Варвалисо, където в това време бил и хегемонът Антиох. Войниците предали светиите на хегемона. Те му дали и написана от царя грамота със следното съдържание:

- Максимиан, вечен цар, до Антиох, хегемонът на Източната страна: Радвай се! Нашите богове не позволяват на нито един човек, а още повече - на воеводите и на служителите на

нашето царство, да бъдат злочестиви и да не участват в жертвоприношенията. Затова ние осъдихме Сергий и Вакх и решихме, че те, като последователи на злочестивата християнска вяра, заслужават смъртно наказание. Но тъй като те са недостойни да приемат наказание от самия цар, ние ги изпратихме при тебе. Ако те се разкаят и ни се подчинят, като принесат жертви на боговете, тогава ти им окажи милост и ги освободи от назначените мъчения. При това им обещай, че и ние ще проявим милост към тях и че на всекиго от тях ще бъде възвърнато предишното достойнство, а от нас ще получи благосклонност, още по-голяма от предишната. А ако те не се подчинят и си останат в тяхната злочестива вяра, предай ги на заслужените от тях мъчения и ги осъди на смърт чрез посичане с меч. С пожелания за дълъг живот: бъди здрав!

След като прочел царската грамота, Антиох заповядал до следващото утро Сергий и Вакх да останат в затвора. А на сутринта той се явил в преторията и седнал на съдийското място. Когато довели светите мъченици пред него, той започнал да ги увещава така:

- Благодетели мои, на които аз дължа този мой сан и които сте виновници за сегашната ми слава - как се измени вашето положение! Сега аз седя пред вас като съдия, а вие стоите пред мен като оковани затворници. Вие, пред които преди аз бях като слуга! Умолявам ви, не си причинявайте такова зло! Послушайте царя и принесете жертви на боговете. Тогава вие отново ще получите предишния си сан и отново ще бъдете славни и почитани. А ако не направите това, тогава аз, дори и противно на желанието си, ще бъда длъжен с мъки да ви принудя да се подчините на царската повеля. Вие сами чухте какво ми заповядва царят в своето писмо. Затова, господари мои, сами проявете милосърдие към себе си, а и към мен, защото аз никак не желая да бъда жесток мъчител за вас, моите благодетели!

Светиите му отвърнали:

- Напразно се стремиш да ни прелъстиш с думите си. Честта и безчестието, животът и смъртта - всичко това е нищо за тези, които търсят небесния живот. За нас “животът е Христос, а смъртта - придобивка”.

И те още дълго говорили, като укорявали и изобличавали идолослужението и безбожието на нечестивите. Антиох се разгневил и заповядал да затворят свети Сергий в тъмницата.

А за Вакх разпоредил да бъде разсъблечен, проснат на земята и бит безпощадно. Били светия мъченик по цялото тяло толкова дълго, че дори слугите, които му нанасяли ударите, изнемогвали и на няколко пъти се сменили. От побоя плътта на светия се отделила от костите му, а кръвта му се леела на потоци. Сред тези мъчения свети Вакх предал душата си в ръцете на Господа. Антиох заповядал да изнесат тялото на Христовия страдалец вън от града и да го хвърлят там, за да бъде изядено от зверовете и птиците. Но Господ го запазил: неколцина от християните, които поради страх от идолослужителите се криели вън от града в пещери и пропасти, излезли през нощта от своите скривалища, взели тялото на светия мъченик и с чест го погребали в една от пещерите.

Щом вестта за смъртта на неговия приятел стигнала до Сергий, който бил все още в тъмницата, той силно се натъжил и дълго скърбял заради раздялата си с Вакх.

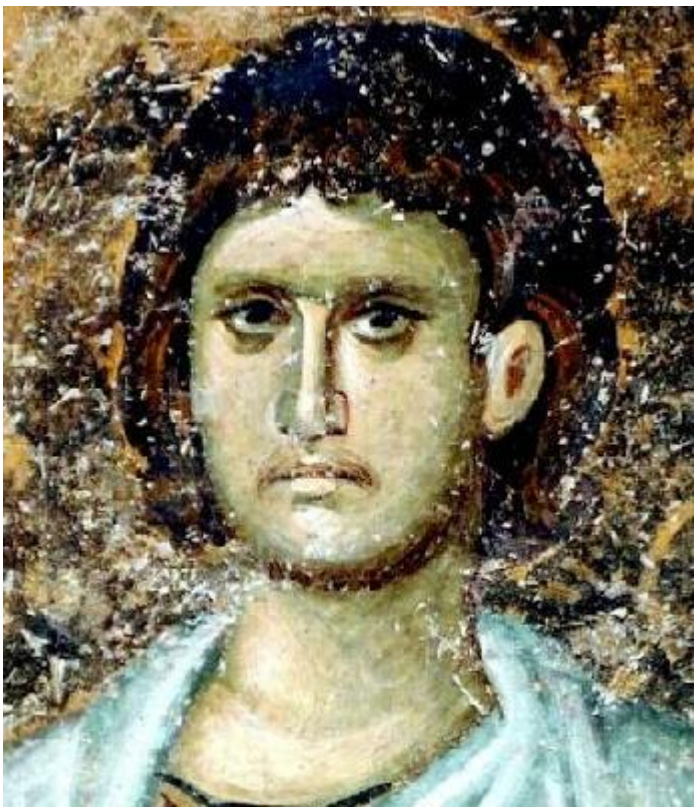
- Горко ми, братко мой Вакх! - повтарял той. - Сега ние с теб не можем да запеем: “Колко хубаво и колко приятно е братя да живеят наедно!” Защото ти ме остави сам!

На следващата нощ му се явил на сън свети Вакх, облечен в сияеща с небесна светлина дреха и обкръжен от множество

ангели. Той утешил свети Сергий и му възвестил, че тяхната награда на небесата е вече приготвена. Също така той го укрепил за предстоящия му мъченически подвиг, като му казал, че за това ще получи голяма милост и дръзновение от Христа Господа. Думите му изпълнили свети Сергий с голяма радост и той, с обзето от духовно веселие сърце, започнал с песнопения да славослови Господа.

Скоро хегемонът заминал за друг град, наречен Сура. Той заповядал да вземат заедно с него и свети Сергий. Там, като седнал на съдийското място, той се обърнал към светия със следните думи:

- Оня нечестив човек, който се наричаше Вакх, не пожела да принесе жертви на боговете и предпочете да умре от насилствена смърт пред това - да им отдаде почит. И ето - той прие наказание, достойно за делата си. Но ти, Сергий, защо се прелъстяваш от това безбожно учение и сам се подлагаш на такава злощастна смърт? Благодетелю мой, не се предавай сам на мъчения! Аз се срамувам от предишните ти благодеяния към мене и от твоя сан. Защото ето - ти сега стоиш пред мен като подсъдим, а аз извършвам съд над тебе. Някога незначителен човек, сега аз, благодарение на твоето застъпничество пред царя, съм издигнат и почетен с голям сан и сега дори съм по-високо от тебе. А ти, който чрез своето ходатайство изпроси от царя толкова много благодеяния и стори толкова добрини, сега сам на себе си желаеш да сториш зло. Умолявам те, послушай съвета ми! Изпълни царската заповед, принеси жертва на боговете! И тогава ще бъдеш възвърнат в предишния си сан и ще се удостоиш с предишната си слава.

Свети мъченик Сергий Римлянин. Фрагмент от стара стенопис, Сърбия

Свети Сергий му отговорил:

- Суетни са временната чест и слава, а след временното безчестие следва вечната слава. За мен това земно безчестие и позор е нищо, временна слава аз не търся, защото се надявам да бъда удостоен от моя Спасител с истинска и вечна чест и небесна слава. Ти спомена за моите предишни благодеяния към тебе, за това, че изходатайствах от царя за тебе такъв висок сан. А сега аз ти казвам: послушай ме и като познаеш истината, отвърни се от своите лъжливи богове и се поклони заедно с мене на Небесния Бог и Царя на вековете! И аз ти обещавам да изходатайствам за тебе от Него още по-големи блага от тия, които ти даде Максимиан.

Тогава Антиох, като се убедил в безсилието си да го отвърне от Христа и да го застави да се подчини на царската заповед, казал на свети Сергий:

- Ти ме принуждаваш, Сергий, да забравя всички твои благодеяния и да те предам на жестоки мъчения.

Светият отвърнал:

- Прави, каквото искаш! Аз имам за свой Помощник Христа, Който някога каза: “не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият”. Ето - сега и ти имаш власт да измъчваш моето тяло, но над душата ми нямаш власт, нито ти, нито твоят баща - сатаната!

Антиох страшно се разгневил и казал:

- Виждам, че моето дълготърпение те прави само още по-дързък.

След това той заповядал да обуят светия мъченик в железни обуща с дълги и остри гвоздеи отвътре, които при всяка крачка се забивали в нозете му. В тези обуща свети Сергий трябвало да върви пред колесницата на Антиох, който заминал за град Тетрапиргий. Оттам той имал намерение да отиде в град Розаф.

Понасяйки такива страдания, светият пеел по пътя: “Твърдо се уповавах на Господа, и Той се наклони към мене и чу моите вопли; извлече ме от страшен ров, от тинесто блато, постави на камък нозете ми и утвърди стъпките ми.”

След като пристигнали в Тетрапиргий, който се намирал на разстояние около 20 км от Сура, Антиох наредил да затворят мъченика в тъмницата. По пътя към нея светият запял: “дори тия, които някога ядоха хляба ми, се дигнаха против мене и с веригите на люти мъки сложиха примка на нозете ми; но дигни се, Господи, в моя помощ и им забрани, и избави душата ми от нечестивите”.

През нощта, докато мъченикът се молел в тъмницата, явил

му се ангел Господен и изцелил раните му.

На другия ден Антиох заповядал да изведат свети Сергий. Той мислел, че от болки светият не ще може даже да стъпи върху нозете си. Но като видял още отдалече, че той върви като напълно здрав човек, без да накуцва дори, мъчителят се ужасил и възкликнал:

- Наистина този човек е магьосник! Защото как е възможно след такива мъчения да ходи, дори без ни най-малко да накуцва? А той върви така, като че ли нозете му никога не са били наранявани.

След това Антиох наредил да обуят мъченика в същите обуща и го накарал да върви с тях по пътя към Розаф; а от град Сура до него разстоянието било 70 стадия. Тук, като седнал на съдийското място, Антиох отново започнал да принуждава свети Сергий да се поклони на идолите. Но след като не могъл да го откъсне от изповядването на Христа, най-накрая осъдил мъченика на смърт. Извели светия вън от града. Когато пристигнали на мястото на наказанието, той помолил да му дадат време за кратка молитва.

По време на молитвата си мъченикът чул глас от небето, който го призовавал в небесните обители. И той с радост преклонил главата си под меча и така завършил своя подвиг. Тялото му било погребано от християни на същото място.

След немного време християните от град Сура тайно се наговорили да вземат тялото на светия мъченик от Розаф и да го пренесат в своя град. Но когато през нощта се приближили до гроба, изведнъж от него излязъл огромен огнен стълб, който достигал до небето. Някои от войниците, които се намирали в Розаф, като видели в полунощ огнения стълб, който осветявал целия град, побързали да дойдат въоръжени на това място. Там те видели сурските жители, които били

обхванати от ужас при вида на това огнено явление. Скоро чудесният стълб изчезнал. Но от това жителите на Сура разбрали, че свети Сергий не желае да остави мястото, където пролял кръвта си и положил душата си за Христа. В чест на мъченика те построили на това място чудна каменна гробница. След като християнството престанало да бъде преследвано, в град Розаф бил построен храм на името на светия мъченик Сергий. Петнадесет епископи от околните градове се събрали и тържествено пренесли в новопостроената църква нетленните и благоухаещи мощи на светия мъченик и постановили неговата памет да се празнува на 7 октомври, денят на неговата смърт. И на едното, и на другото място - и в църквата, при мощите на светия мъченик, и на мястото, където той завършил живота си и бил погребан - много бесновати и болни получили изцеление от своите недъзи.

Заслужава да се отбележи и това, че всяка година в деня на паметта на светия мъченик дивите зверове, като да спазвали някакъв закон, излизали от околните местности и се събирали на мястото, където първоначално той бил погребан. Техният див нрав се преобразявал и те ставали кротки като овци: не нападали нито хора, нито добитък, а само кротко обикаляли светото място и после отново се връщали в своите обиталища. Така Бог прославил Своя угодник, че не само на хората, но сякаш и на зверовете внушавал да празнуват неговата памет.

По молитвите на свети Сергий да укроти Господ яростта и на нашите врагове, както някога укротявал лютостта на тия диви зверове. За слава на Неговото име во веки. Амин.

Тропарь мучеников Сергия и Вакха

глас 5

Удобрение Христовых страстотерпец/ и очи Христовы Церкве,/ очи просветите душ наших,/ Сергие многострадальне

и Вакше преславне:/ молитеся ко Господу,/ яко да убежим тьмы греховныя/ и Света явимся общницы невечерняго// молитвами вашими, святии.

Кондак мучеников Сергия и Вакха

глас 2

Разум на враги мужески вооружившe,/ всю тех лесть разрушисте,/ и победу свыше приимше, мученицы всехвальнии,/ единомысленно вопиюще:// добро и красно еже быти с Богом.

(Въоръжили мъжествено разума си срещу врага, цялата му съблазън разрушихте, и приели свише победа, всехвални мъченици, единомислено зовете: добро и хубаво е да си с Бога.)

В памет на светите мъченици Юлиан и Кесарий (I в.)

През царуването на римския император Клавдий, който убил собствената си майка, понеже била тайна християнка, и който оттогава бил безпощаден към християните, в принадлежащия към Римската империя град Таракиний дошъл един дякон на име Кесарий. Като видял как езичниците принасят жертви на идолите, той плюл срещу идолите и те станали на прах. За това Кесарий бил затворен в тъмницата, където прекарал без храна три дни. След това вързали ръцете му отзад и го повлекли пред колесницата на градоначалника към храма на Аполон. Когато наближили храма, светият се помолил и храмът в същия час се разрушил до основи, като затрупал жреците и всички, които се намирали вътре в него.

Като видял това, ипатикът Леонтий паднал на колене пред светия и повярвал в Христа. Християнският презвитер Юлиан

го кръстил пред целия народ, причастил го със Светите Тайни и веднага след това Леонтий по молитвите на светеца предал духа си на Бога. Щом разбрал това, управителят на града заповядал да зашият светиите в чували и да ги хвърлят в морето.

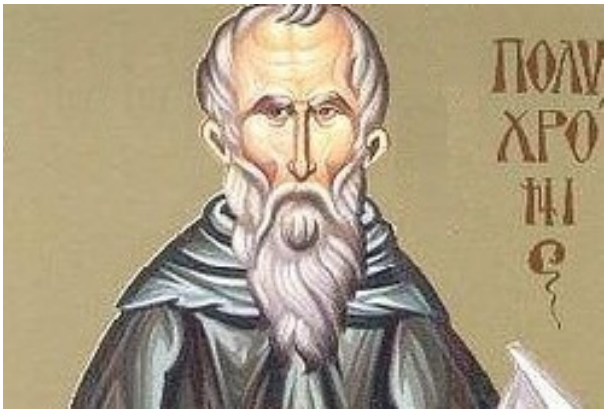
Тогава те му казали:

- Ние ще бъдем хвърлени в морето, но и ти ще бъдеш убит от люта змия и ще погинеш от зла смърт.

Два дни след това, докато Локсорий се разхождал по крайбрежния пясък, една грамадна змия се обвила около него и смазала всичките му членове. Локсорий веднага умрял и останал да лежи там. Цялото му тяло се подуло и представлявало страшна гледка за всички, които минавали оттам.

Междувременно телата на светиите, с Божията сила, били изнесени от вълните на брега. Християните ги приели с чест и ги погребали близо до града. Но синът на ипатик Леонтий отсякъл честните им глави и ги хвърлил в реката. Тогава презвитерът на град Капуя Кварт, научен от Божий ангел, взел мощите на светиите и ги положил в специално предназначено за тях място за слава Божия!

В памет на свети свещеномъченик Полихроний (IV в.)

Свети Полихроний бил от Гамфанидската област. Той бил син на земеделеца Варданий, който го научил на истините на Христовата вяра. Варданий научил сина си също и да чете божествените книги и да следва написаното в тях. По време на суша, тъй като водата била далече, по молитвите на малкия Полихроний избликнал извор в тази местност. Защото заради своето въздържание и благочестие Полихроний бил удостоен с дара на чудотворството. А когато пораснал, той се заел с обработването на лозя и като заминал за Константинопол, където го наели на работа, той работел наравно с другите, като вкусвал храна през два или три дена и приемал неголямо количество вода. Неговият господар бил удивен от този Божий работник. Той се изпълнил с умиление поради неговите добродетели и като му изпратил много пари, заповядал да му кажат:

- Иди си у дома и се моли за мене!

Свети Полихроний взел златото и след като се върнал у дома си, извършил множество чудеса. А с взетото злато той построил църква. По-късно той присъствал и на Първия Вселенски събор в качеството на четец. След това той се сподобил и със свещенически сан. Веднъж, след смъртта на Константин Велики, когато арианите безнаказано преследвали православните, свети Полихроний бил обкръжен от еретиците, докато стоял до светия жертвеник. Те се нахвърлили върху него и го посекли с мечовете си.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

{{_LINK1_}}

---

buditeli.info © 2017